

מ"ת 3116/08/14 - עידן ברשצקי נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

מ"ת 3116-08-14 מדינת ישראל נ' ברשצקי

בפני	כב' השופט אהרן האוזרמן
מבקש	עידן ברשצקי ע"י ב"כ עוה"ד סמארה
נגד	מדינת ישראל
משיבה	ע"י ב"כ עוה"ד מיכל לוי

החלטה

בפני בקשה לעיון חוזר, בעתירה לאפשר למבקש הקלה בתנאי מעצר הבית המלא בו הוא מצוי, על מנת לאפשר לו יציאה לעבודה וחלון "התאווורות".

המבקש מצוי בחלופת מעצר, במעצר בית מלא מזה כ-3 חודשים, למעשה מיום 08.08.14 מועד בו נתפס ע"י השוטרים נוהג כשהוא חשוד בנהיגה תחת שכרות הנלמדת מכוח סירובו למסור בדיקת נשיפה. בהחלטתי מיום 18/8/14 הושם המשיב על פי בקשה מוסכמת של הצדדים, במעצר בית מלא כאמור, בפיקוח ותחת אזור אלקטרוני ונתנו מטעמו ערבויות כספיות, עצמית וצד ג'.

ראוי לציין כי מאז פנה המבקש מספר פעמים לבית המשפט בבקשות לצאת ל"התאווורות", כולל לסעודות חג, טיפול רפואי ופגישה עם הסנגור, התרתי יציאות כמתואר כולל פתיחת חלון באזור האלקטרוני ולא הובא בפני כי נרשמה כל הפרה של החלטות בית המשפט בעניין זה.

בקשת הסנגור נתמכת הן בחלוקת הזמן ממעצרו (כ-3 חודשים) ובמיוחד נוכח מצבו האישי והנפשי של המבקש. המבקש מגדל יחד בת זוגו 5 ילדים במשותף כולם קטינים. המבקש אינו עובד בכל התקופה ואף בת זוגתו אינה עובדת, בין השאר משום שהיא מחויבת בהחלטת בית המשפט לשמש כמפקחת למבקש.

המבקש התייצב בבית המשפט יחד עם מעבדיו, מר אדיר קדוש אשר מלווה את המבקש מאז מעצרו ואף אושר ע"י בית המשפט לשמש מפקח לסירוגין על המבקש בתקופת מעצרו במעצר בית בתיק זה. המבקש עותר כעת בפני להתיר לו לצאת לעבודה לצורך פרנסת בני ביתו הנתמכים בו, זאת במסגרת מקום עבודתו בעסק לסחר במכוניות בחלפים, מקום בו הוא עובד לטענתו מזה כ-4 שנים.

מעבידו של המבקש, מר אדיר קדוש, התחייב בפני בית המשפט להקפיד ולהשגיח על המבקש בכל שעות העבודה, וכן התחייב כי המבקש לא ינהג ברכב ואף לא ייצא משטח בית העסק המגודר.

ב"כ המשיבה התנגדה בתוקף לשחרור המבקש ממעצר בית מלא, ולו לצורך עבודה או למספר שעות "התאווורות", תוך שהיא מדגישה בדבריה את חומרת העבירה, את העובדה שהמבקש חשוד בכך שסירב למסור בדיקת נשיפה ולא שיתף פעולה עם השוטרים ואף את העובדה כי מדובר בעבירת שכרות לכאורה שלישית, באשר למבקש 2 הרשעות קודמות בעבירה זהה מהשנים האחרונות.

ב"כ המשיבה מפנה לבקשת המעצר המקורית, לחומרת האירוע העולה ממנה ומכתב האישום.

ב"כ המשיבה טוענת לשיטתה כי המבקש אינו ראוי לאמון מצד ביהמ"ש וכי לא ניתן לבטוח בו כי יכבד החלטת ביהמ"ש, נוכח הסתבכותו החוזרת כמתואר.

בנוסף לשיטתה מאז ניתנה ההחלטה אחרונה על ידי ביהמ"ש בעניין המעצר - לא חלף "זמן ניכר" ולא "השתנו הנסיבות" בהם ניתנה ההחלטה, ולפיכך לא התקיימו העילות המנויות בחוק לקיומו של "דיון חוזר" בהחלטה. המשיבה, מתנגדת לכל "כרסום" נוסף לשיטתה, בחלופת המעצר.

השיקולים הרלוונטיים: מידת הפגיעה ומידת האמון - בנאשם:

נקודת המוצא בכל דיון מסוג זה, הינה כי הליך המעצר בשום מקרה אינו נועד להוות "מקדמה" על חשבון העונש. מטרתו של המעצר היא מניעתית, ובמקרה שבפני נבחנת מטרתו המניעתית של המעצר - בכל הנוגע למניעת הסיכון והסיכוי כי המבקש ינהג ברכב, עד לתום ההליכים.

בעמ"ת **41528-06-14 פליישר נ' מ"י, כב' הש' אבי זמיר**, כתב בעניין דומה:

" שיקולים דוגמת "מכת מדינה" אינם מהווים עוד חלק מדיני המעצרים. אין אנו מצויים כרגע בשלב גזירת הדין; השיקולים שיש לשקול אינם שיקולים של הלימה או הרתעת הרבים, אלא שיקולים מניעתיים, קרי: מהי מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם הספציפי שמדובר בו ומהו האמצעי המידתי והראוי על מנת לאיינה".

השאלה העומדת בבסיס הדיון שבפני לטעמי, היא למעשה שאלה כפולה: הראשונה מתייחסת לעצם הפגיעה בחירותו של המבקש. השנייה היא שאלה של מידת האמון שניתן לתת במבקש, והאם ובאילו אמצעים ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו בנהיגה.

התשובה לשאלה הראשונה - עד כמה ניתן לפגוע בחירותו של המבקש, או עד היכן גובר האינטרס הציבורי, על זכויות היסוד של המבקש לחירות ולחופש התנועה - קיימת למעשה בסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים ובפסיקה ענפה של בתי המשפט, והכללים במקרים אלו ידועים ומקובלים. על ביהמ"ש למצוא בכל מקרה ומקרה את האיזון הנכון בין המסוכנות הנובעת בנהיגת רכב לבין הפגיעה בחירותו של המבקש, ולשאוף לאיין את המסוכנות בכל דרך שאינה פוגעת בחירות המבקש.

אף "חלופת הזמן" - היינו הזמן בו נמצא המבקש במעצר או בחלופת מעצר (במעצר בית), יש השלכה לקביעת רמת הפגיעה המותרת בחירות ובפרנסה, וכן למלאכת האיזון בין האינטרסים כאמור.

בבש"פ 6286/06 פלוני נ' מ"י, [פורסם בנבו] (2012), נקבע ע"י כב' הש' מ. חשין:

" נראה כי הקביעה שעבר "זמן ניכר" מעת מתן ההחלטה, באופן המקיים עילה לעיון חוזר בהחלטה, הינה תולדה של נסיבות העניין. פרק זמן מסוים ייחשב כ"ניכר" בשים לב, בין השאר, למאזן שבין הפגיעה הנגרמת לנאשם הספציפי, בשל חלופת הזמן, אל מול האינטרס הציבורי כי ימשיך לשהות במעצר באותם תנאים. במסגרת מאזן זה יובאו בחשבון, בין היתר, חומרת העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר או אופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ונסיבותיו האישיות: המשפחתיות, הכלכליות והנפשיות."

אשר לשאלה השנייה, והיא הערכת האפשרות לתת אמון במבקש - הרי ששאלה זו מצריכה דיון בכל מקרה ומקרה לגופו. על בית המשפט לבדוק במקרה זה, האם ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמבקש בנהיגה, למשל ע"י פסילת רישיון הנהיגה, הוראה על מעצר בית חלקי, פיקוח צמוד, אזוק אלקטרוני, והטלת ערבויות נוספות. הבסיס להחלטה הוא התרשמות בית המשפט אם ניתן לתת אמון במבקש כי יכבד את החלטת ביהמ"ש ולא ינהג כלל ברכב, עד סיום ההליכים.

בפסיקה רבה של בתי המשפט, נמצא כי בנסיבות דומות ואף חמורות מאלו של המבקש, אכן הסתפק ביהמ"ש כל אימת שמצא לתת אמון בחשוד, בפסילת רישיון הנהיגה ובערבויות הולמות.

כך למשל:-

בעמ"ת 44763-04-12 מ"י נ' גיל חתוקה, בהחלטת כב' הש' ציון קאפח, בשכרות בפעם השלישית, לאחר שנמצאו אצל העורר 575 מק"ג בנשיפה, הביע ביהמ"ש עמדתו כי גם במקרה חמור מעין זה, ראוי להגביל את מעצר הבית לחודשיים, שיהיו לצורך חשבון נפש של הנהג, בקבעו כי:-

" אין כל אינדיקציה שהמשיב ינהג בזמן פסילה. יש לזכור כי בנהיגה מצויה מסוכנותו."

וכן כי:-

" עם זאת, הותרת המשיב בטל וחסר מעש לא תשרת איש. נראה לי כי בחלוף חודשיים ניתן להגיש בקשה לעיון חוזר שתכליתה יציאה לעבוד תחת פיקוח "

בעמ"ת **44540-11-10** יוני גרוס נ' מ"י, כב' הש' ד"ר עודד מודריק, במקרה בו העורר נהג בשכרות עת תלוי ועומד כנגדו תיק שכרות נוסף, קבע כי מאחר ומשפטו של העורר צפוי להמשיך מספר חודשים אין הצדקה למעצר בית בלתי מוגבל בזמן וניתן להסתפק במעצר בית של 30 ימים, יחד עם פסילת רישיון הנהיגה עד תום ההליכים והטלת ערבויות נוספות.

הש' מודריק קובע כי: "במצב דברים כזה נראה לי שמעצר בית לתקופה כל כך ארוכה הוא בגדר החלטה מכבידה מאד וספק נחוצה".

בעמ"ת **40221-07-11** שניר מזרחי נ' מ"י, נהג העורר בשכרות, למרות תיק שכרות נוסף התלוי ועומד כנגדו, סרב לבדיקת דם, לאחר שגרם לתאונה עצמית עת לא ציית לאור אדום, עלה עם אופנוע על אי תנועה חצה לרוחב מעבר החצייה ואף ניסה לאחר התאונה להימלט רגלית מהמקום, כל זאת כאשר תלוי ועומד כנגדו עונש של 6 חודשי מאסר וכן עברו התעבורתי מכביד.

ביהמ"ש המחוזי בת"א, כב' הש' דניה קרת-מאיר קבעה כי אכן מדובר ב"פצצה מתקתקת". עם זאת, בערר על החלטת בימ"ש קמא שעצר את העורר במעצר בית מלא, ביהמ"ש המחוזי סקר פסיקה במקרים דומים, והגיע לכלל מסקנה כי ניתן וצריך לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר בדרך של פסילתו עד לתום ההליכים, ושחרר אותו ממעצר בית ומאיזוק אלקטרוני.

ביהמ"ש מביא בהחלטתו מקרים קודמים שעלו בפסיקה, הנראים להיות חמורים ביותר של נהיגה חוזרת בשכרות, סמים וגרם ת"ד - ומצא כי בכולם קבעו שופטי ביהמ"ש המחוזי כי ניתן לאיין את המסוכנות ללא מעצר בית, והסתפקו בפסילת רישיון הנהיגה עד לתום ההליכים והטלת ערבויות.

בעמ"י **22737-01-10** בן ציון נ' מ"י, בהחלטת כב' הש' חיותה כחן, שוחרר ממעצר בית העורר החשוד בסירוב לבדיקת שכרות, שבעברו שכרות קודמת, וגרם לת"ד עת בנו בן השש עמו ברכב. ביהמ"ש קבע:-

" השאלה היא האם בשלב הביניים, עד שיסתיים בירור דינו יש להגביל את חירותו על מנת לאיין את המסוכנות ..., מאחר והמשיב מעולם לא נהג בזמן פסילה, יש בהגבלת נהיגתו כדי לאיין את המסוכנות ואין צורך בהחזקתו במעצר בית, דבר שעלול לפגוע בצורה חמורה בחירותו מעבר למידה הנדרשת."

בע"ח **34728-08-10** יוחנן יעקב נ' מ"י, בהחלטת כב' הש' יהודית שבח, במקרה של נהג משאית הנחשד בנהיגה תחת השפעת סמים, כשלחובתו עבר פלילי ושימוש חוזר בסמים, קבע ביהמ"ש:-

" השאלה האם ניתן לסמוך על העורר כי יקיים את החלטת ביהמ"ש וימנע כליל מנהיגה, בשים לב

לעובדה כי הוא מתפרנס מעבודתו כנהג חלוקה."

ביהמ"ש לאחר שבחן את נסיבותיו האישיות של העורר הגיע לכלל מסקנה כי ניתן לתת אמון כאמור והעורר שוחרר ממעצר הבית בערבויות ובפסילת רישיונו עד תום ההליכים.

בבש"פ **3449/14** יונתן מור נ' מ"י, בהחלטת כב' הש' דנציגר, בעניינו של נאשם שהודה והורשע בעבירה של נהיגה בפסילה, לצד עבר פלילי מכביד, הורה ביהמ"ש העליון להחזיר הדיון לבימ"ש קמא על מנת לקבוע תנאי מעצר בית לילי ותנאים ליציאת העורר לעבודה לאחר שהעורר היה נתון כ-3 וחצי חודשים במעצר בית. בית המשפט העליון עמד על החשיבות לאפשר למי ששוחרר לחלופת מעצר, לתקופה הנמשכת, לעבוד ולפרנס עצמו זאת במיוחד נוכח התקופה הצפויה עד לסיום הדיון.

שיקולי פרנסה ויציאה לעבודה של המבקש:

לעניין שינוי תנאי מעצר ב"עיון חוזר" משיקולים של פרנסה ויציאת החשוד לעבודה, קבעה כב' הש' (כתוארה אז) עדנה ארבל בבש"פ **2857/06** אליהו ממנ' נ' מ"י, [פורסם בנבו] (2006), כי:

" ההכרה בחשיבות יכולתו של אדם להתפרנס ולדאוג לצרכי מחייתו מלמדת אותנו, כי אף כשמדובר בנאשם המשוחרר לחלופת מעצר, יש לנסות, במקרים הראויים, לבחון את אפשרות השתלבותו במסגרת עבודה, אשר תבטיח לו פרנסה ותעסוקה. זאת, כמובן, בכפוף לכך שלא יהיה בכך משום פגיעה באינטרס ציבורי סותר. לפיכך, במידה וניתן להשיג את תכלית חלופת המעצר גם כשהנאשם יוצא לעבוד, תוך הבטחה כי אין ביציאתו לעבוד משום סכנה לציבור או אפשרות לפגיעה בתקינות ההליך המשפטי נגדו, במקרה המתאים יהא ראוי לאפשר זאת."

בבש"פ **8369/09** משה בצר נ' מ"י, [פורסם בנבו] (2009), חזרה כב' הש' ארבל על הדברים והוסיפה:

" יציאה לעבודה עונה הן על האינטרס הפרטי של הנאשם - יכולתו להעסיק את עצמו בתקופה זו ואף לדאוג לפרנסתו ולפרנסת משפחתו; אך עונה היא גם על האינטרס הציבורי במקרים רבים, שכן תנאי מעצר בית לאורך תקופה ארוכה עלולים לגרום לתסכול ולבטלה ולהוביל להפרת תנאי השחרור ולביצוע עבירות נוספות."

בבש"פ **3611/10** עימאד רמל נ' מ"י, [פורסם בנבו] (2010), נאמר:

" יש לזכור כי מדובר בבחור צעיר אשר יש חשש כי העדר התעסוקה, וזאת ללא קשר לצורך כלכלי כלשהו, יביא אותו לכיוונים לא רצויים, וכבר נאמר כי "סוף הבטלה לעורר עוון" (אבות דרבי נתן, נוסחא ב, פרק ל"ב)."

[ראה בנוסף גם: בבש"פ 2701/13 זועבי נ' מ"י [פורסם במאגרים] (01.08.13) ; בבש"פ 2748/10 מלכה נ' מ"י [פורסם במאגרים] (15.04.10).]

דין:

סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים מחייב את ביהמ"ש לבחון בכל מקרה לגופו האם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר, שפגיעתה בחירות המשיב הינה פחותה.

בנוסף ההלכה היא מפתחו של ביהמ"ש העליון כי אין להורות על מעצר עד תום ההליכים בגין עבירות תעבורה אלא במקרים חריגים בלבד וזאת באותם מקרים כאשר קיים חשש אמיתי שאף חלופת מעצר לא תהווה מענה להגנת הציבור מפני מסוכנות המשיב.

פסיקת בתי המשפט כאמור, מנחה בנוסף את בתי המשפט לתעבורה כי כעקרון יש להשתמש למניעת מסוכנות בנהיגה, בכלי של פסילת רישיון הנהיגה עד לתום ההליכים, ובהטלת ערבויות מתאימות. זהו העיקרון הבסיסי, שמטרתו הבטחת חירות הפרט.

בית המשפט יפעל בהתאם לכלל זה ובלבד שישתכנע כי ניתן לתת אמון בחשוד כי יכבד את החלטת בית המשפט ולא יוסיף וינהג ברכב.

לאחר שהאזנתי לטיעוני הצדדים, לדברי המבקש וכן לדבריו של מעבידו של המבקש שהתייצב בבית המשפט כאמור, מצאתי כי במקרה דנן, אוכל בשלב זה לתת אמון במבקש כי לא יפר את החלטתי ולא ינהג כל עוד הינו פסול ועד לסיום ההליכים בתיק זה, וזאת אף אם ישוחרר בשעות היום בלבד, למספר שעות לצורך תעסוקה ובהיותו כל העת תחת פיקוח.

אני מוצא בנוסף, כי בחלוף כ- 3 חודשים מהמעשה, עצם חלוף הזמן הינו בנסיבותיו הספציפיות של נאשם זה, עילה מספקת לעיון חוזר בחלופת מעצרו.

יתירה מכך אני סבור, כי 3 חודשים שחלפו בהם המבקש שהה במעצר בית מלא באיזוק, נוכח נסיבותיו האישיות והמשפחתיות מהווים עבורו גורם מרסן וממתן.

לדברים אלו יש להוסיף את העובדה שמשפטו של המבקש טרם החל. המבקש כפר בתיק העיקרי וכרגע לא ברור מתי יסתיים. נוכח עומס היוםנים צפוי המשפט ככל הנראה, להתארך עוד זמן ניכר.

שיקול מכריע נוסף להחלטתי לקיים עיון חוזר בחלופת המעצר, הוא התרשמותי ממצבו האישי הנפשי והמשפחתי של המבקש. מפאת צנעת הפרט אינני מוצא להרחיב ולפרט בנקודה זו, אולם אציין כי לאחר שהופיעו בפני הנאשם ובת

זוגתו, מצאתי כי אין כל טעם בכך שהמבקש, המגדל יחד עם בת זוגו 5 ילדים קטנים, ישב בביתו מובטל מכל מעשה, עד לסיום ההליכים בתיק.

ראוי הרבה יותר לאפשר למבקש לצאת לעבודה בלבד, למספר שעות בכל יום, תוך שיהיה נתון בהשגחה ובפיקוח צמוד והדוק של מעסיקו, מר אדיר קדוש, אשר נמצא בעבר מתאים כמפקח, וזאת גם על ידי המשיבה.

יש לזכור כי בכך תמנע מהמבקש הבטלה כפי שנאמר - "סוף הבטלה לעורר עוון" (ציטוט מדברי רבן שהובאו בבש"פ 3611/10 לעיל).

עיון חוזר בחלופת מעצר כרוך תמיד בנטילת סיכון להישנות ההתנהגות העבריינית המיוחסת למבקש. עם זאת, בנסיבות דנן, לדעתי מדובר בסיכון סביר ושיש מקום לקחתו. אני סבור כי ניתן להפחית את הסיכון ע"י פסילת רישיון הנהיגה של המבקש, פיקוח מתאים, והערבויות שכבר הוטלו.

סיכום והחלטה:

לאור כל האמור, אני מורה כדלקמן:

1. מורה על העתקת מקום מעצר הבית של המבקש, בימים א-ה בין השעות 09:00 ל- 18:00 וביום ו' בין השעות 09:00 ל- 14:00 לבית העסק חברת "יורוקאר, סוכנות סחר מכוניות וחלפים" השוכנת בצומת "השיבנה", צומת אזור מערב.

המבקש ישהה כל העת במקום מעצרו זה, בשטח מגרש החיינה ברדיוס של עד 100 מטר ממשרדי החברה הממוקמים במגרש הנ"ל, וימצא כל העת בליווי ובפיקוח של המפקח מר אדיר קדוש ת.ז. ***** מורה על פתיחת חלון באיזוק האלקטרוני בהתאם.

למען הסר ספק בימים א-ה בין השעות 18:00 ל- 09:00 וכן מיום ו' בשעה 14:00 ועד ליום א' בשעה 09:00 - ישהה המבקש במעצר בית מלא בביתו, בפיקוח בת זוגתו גב' מיכל גולן בהתאם להחלטה המקורית.

2. בנוסף על האמור, בימי שבת, אתיר יציאתו של המבקש ל"התאווורות" למשך 5 שעות, בין השעות 12:00 ל- 17:00. המבקש ישהה כל העת כאמור בפיקוח המשגיחה גב' מיכל גולן.

מורה על פתיחת חלון באיזוק האלקטרוני בהתאם.

3. כתנאי לשחרורו של המבקש לעבודה ול"התאווורות" כמפורט על פי החלטתי זו, אני מורה כי המבקש יחתום על ערבות עצמית נוספת בסך 15,000 ₪ להבטחת קיומה של החלטה זו.

בנוסף כתנאי לשחרורו של המבקש לעבודה על פי החלטתי זו, ערבות צד ג' נוספת בסך 15,000 ₪ תחתם ע"י מר אדיר קדוש, אף היא להבטחת קיומה של החלטתי זו.

4. **המבקש מוזהר כי כל הפרה של חלופת המעצר והתנאים המגבילים, עלולה להוביל לביטול חלופות המעצר, למעצרו, וכן להפעלת הערבויות שנמסרו.**

5. צו עיכוב יציאה מהארץ שניתן כנגד המבקש ממשיך לחול.

6. למען הסר ספק, אני פוסל כעת את המבקש מנהיגה בכל כלי רכב וזאת עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו.

המזכירות תעביר העתק החלטה זו לממונה על איזוק האלקטרוני בשב"ס.

זכות ערר לבית המשפט המחוזי בתל אביב כחוק.

ניתנה היום, ט' חשוון תשע"ה, 02 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.